

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 07.2 «ПСИХОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»
ОПІ «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Психологія українського народу» є вибірковою дисципліною для курсантів з ОПП «Психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 1-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття історії психології українського народу, ознайомлення з її дослідницьким інструментарієм, суміжними науковими дисциплінами; підвищення компетентності курсантів у сфері вітчизняної психології і на цій основі їх підготовка до діяльності в умовах постійної міжетнічної взаємодії в усіх сферах життя.

Завдання навчальної дисципліни – формування творчого психологічного мислення майбутніх фахівців, формування соціальної, комунікативної, інформаційної компетентності курсантів, оволодіння не тільки необхідними знаннями, а й практичними навичками та вміннями ефективної взаємодії з іншими людьми.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати: предмет, завдання та методи дослідження психології українського народу; зміст категоріального апарату;

– основні статичні характеристики українського народу (психічний склад, архетипи, ментальність, національний характер, національна свідомість тощо); основні динамічні характеристики українського народу, такі як національні почуття, стереотипи, установки; види та причини внутрішніх конфліктів та стадії їх розвитку; шляхи поведінки та шляхи вирішення;

вміти:

– застосовувати різні методи дослідження в психології українського народу; використовувати різноманітні методики для дослідження психологічних особливостей українського народу; надавати консультації щодо застосування певних стратегій поведінки для подолання різноманітних конфліктів; консультувати щодо особливостей ділового спілкування із зарубіжними партнерами.

ознайомитись:

–з природничо-науковими основами психології українського народу як навчальної дисципліни; з науковими підходами до вивчення і прогнозування групових процесів у колективах, з психікою та психічною діяльністю особистості; з особливостями професійної діяльності

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Повна середня освіта.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																			Форми підсумкового контролю					
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота індивідуальні заняття	модульний контроль підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів розрахункове	курсова робота	контрольна робота	модульний контроль							
1	1	3	90	46	20			2		20					4	22	12	10						22		+	
УСЬОГО		3	90	46	20			2		20				4	22	12	10						22		+		

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.9; МН4.2; МН4.3; МН4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-7	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати завдання у процесі професійної діяльності і практичних ситуаціях.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-19	Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	К-сть годин	Номери, вид занять та кількість годин							Місяці	Номери тем, занять та кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7		
1	Психологія українського народу як навчальна дисципліна	4	Л2	Сз2						ІХ	1/1Л(2); 1/2 Сз(2); 2/1Л(2); 2/2 Сз(2); 2/4Л(2); 2/5 Сз(2) 3/1Л(2); 3/2 Сз(2); 4/1Л(2)
2	Етнонаціогенез українського народу, національний характер	8	Л4	Сз4							
3	Поняття особистості, ментальності в психології українського народу	4	Л2	Сз2						Х	4/2 Сз(2); 5/1Л(2); 5/2 Сз(2); 6/1Л(2); 6/2 Сз(2); 6/3 Пз(2); 7/1Л(2)
4	Національна ідентичність українського народу	4	Л2	Сз2							
5	Національна свідомість і самосвідомість українців	4	Л2	Сз2						ХІ	7/2 Сз(2); 8/1Л(2); 8/2 Сз(2); 9/1Л(2); 9/2 Сз(2);
6	Міжетнічна взаємодія та конфлікти в ній	6	Л2	Сз2	Пз2						
7	Місце та значення релігії та церкви в психології українського народу	4	Л2	Сз2							
8	Місце родини та сім'ї в житті українців	4	Л2	Сз2							
9	Психологічні особливості традицій українського народу та їх прояви в українській культурі	4	Л2	Сз2						ХІІ	Дз (4)
	Диференційований залік	4	Дз4								
	Всього	46									46

Умовні позначення: Лекція - Л Семінар - Сз Практичне заняття - Пз Диференційований залік –Дз
 Заняття обов'язкові до оцінювання - 1/2Сз(2)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
1 курс, 1 семестр					
1			4	Психологія українського народу як навчальна дисципліна	
	1	лекція	2	<u>Психологія українського народу як соціально-психологічна наука</u> 1. Предмет, функції, завдання. 2. Методологія психології українського народу.	[1.3] ст. 5-13; [1.4] ст. 9-13; [1.12] ст. 119-125
	2	семінар	2	<u>Місце психології українського народу в системі наук</u> 1. Наукові дослідження щодо предмету навчальної дисципліни. 2. Зв'язок психології українського народу з іншими психологічними галузями.	[1.2] ст. 5-13; [1.3] ст. 9-13; [1.12] ст. 119-125
2			18	Етнонаціогенез українського народу, національний характер	
	1	лекція	2	<u>Етногенез українського народу</u> 1. Поняття етносу українського народу в наукових дослідженнях. 2. Генеза психології українського народу на різних історичних етапах.	[1.3] ст. 14-27; [1.10] ст. 54-70; [2.1-2.12]
	2	семінар	2	<u>Динамічні компоненти психології українців</u> 1. Основні підходи до визначення поняття «етнос». 2. Фактори формування специфічних психологічних ознак українського народу: географічні, природничо-кліматичні та соціально-історичні. 3. Основні напрями розвитку психології українського народу в працях вітчизняних дослідників.	[1.2] ст. 27-31; [1.2] ст. 14-27; [1.12] ст. 119-125; [2.1-2.12]
	3	лекція	2	<u>Національний характер українців</u> 1. Поняття «національний характер», його зміст, структура та особливості. 2. Особливості формування національного характеру українців. 3. Стереотипи та їх особливості.	[1.3] ст.11-27; [1.3] ст. 14-27; [1.10] ст. 54-70; [2.1-2.12]

1	2	3	4	5	6
	4	семінар	2	<u>Формування національного характеру</u> 1. Історичні умови та фактори-обставини формування та розвитку національного характеру. 2. Система цінностей і національний характер українців. 3. Психологічні механізми засвоєння соціотипової поведінки в етносі (ідентифікація, соціалізація, наслідування). 4. Зміни в українському характері за останні десятиліття.	[1.3] ст.11-27; [1.4] ст. 58-70; [2.1-2.12]
		індивідуальне завдання	2 4	Виконання реферату за заданою тематикою Конспект: <u>Проблеми, перспективи розвитку українського етносу в Україні і за кордоном.</u> 1. Проблеми розвитку українського народу. 2. Шляхи подолання існуючих проблем.	[1.3] ст.11-27; [1.4] ст. 58-70; [2.1-2.12]
		самостійна робота	4	1. Сучасний стан і перспективи розвитку української етнології. 2. Національний характер та чинники його формування та розвитку національного характеру. 3. Характеристика рис українського характеру в наукових дослідженнях. 4. Поведінкова характеристика українського народу. 5. Стереотипи українців та їх особливості.	[1.3] ст.11-27; [1.4] ст. 58-70; [2.1-2.12]
3			10	Поняття особистості, ментальності в психології українського народу	
	1	лекція	2	<u>Психологічні особливості ментальності представників українського народу</u> 1. Поняття особистості: зміст, наукові підходи та особливості. 2. Ментальність як інтегральна психологічна ознака нації.	[1.1] ст. 1-5; [1.2] ст. 138-147; [1.3] ст. 60-80;
	2	семінар	2	<u>Психологія особистості та ментальності українського народу</u> 1. Наукові підходи до вивчення особистості українця. 2. Розкриття особливостей ментальності в працях дослідників українського народу. 3. Сучасні наукові дослідження.	[1.1] ст. 1-5; [1.2] ст. 138-147; [1.3] ст. 60-80; [2.12]

1	2	3	4	5	6
		індивідуальне завдання	2 2	Виконання реферату за заданою тематикою Конспект: <u>Дослідження ментальності</u> 1. К. Юнг про архетипи колективного несвідомого. 2. Особливості колективного несвідомого українців за О. Кульчицьким. 3. Особливості українського менталітету за М. Грушевським, М. Костомаровим, В. Липинським.	[1.1] ст. 1-5; [1.2] ст. 138-147; [1.3] ст. 60-80; [2.9; 2.10; 2.11; 2.12]
		самостійна робота	2	1. Структура ментальності за Р. Додоновим: енергетичний рівень (поле), образний(архетипи); логічний (поняття). 2. К. Юнг про архетипи колективного несвідомого як основи психічного складу етносу.	[1.1] ст. 1-5; [1.2] ст. 138-147; [1.3] ст. 60-80; [2.8; 2.9; 2.10; 2.12]
			10	Національна ідентичність українського народу	
4	1	лекція	2	<u>Поняття соціальної та етнічної ідентичності та їх характеристика</u> 1. Структура та етапи становлення та види національної ідентичності. 2. Проблеми формування, підтримки та зміни національної ідентичності.	[1.2] ст. 138-147; [1.3] ст. 9-13; [1.10]; [2.11]
	2	семінар	2	<u>Адаптація, міжкультурна адаптація в психології</u> 1. Поняття адаптація, акультурація, пристосування. 2. Етапи та фактори міжкультурної адаптації.	[1.3] ст. 138-147; [1.4]; [2.1-2.12]
		індивідуальне завдання	2 2	Виконання реферату за заданою тематикою Конспект: <u>Дослідження етнічної ідентичності.</u> 1. Метод інтерв'ю та тестування. 2. Модель двох вимірів етнічної ідентичності (Беррі). 3. Етнопсихологічний опитувальник (О. Гуренко).	[1.2] ст. 138-147; [1.3] ст. 9-13; [2.1-2.12]
		самостійна робота	2	1. Механізми та прийоми етнотворчості. 2. Маргінальна особистість.	[1.2] ст. 138-147; [2.1-2.12]
			8	Національна свідомість і самосвідомість українців	
5	1	лекція	2	<u>Психологічні особливості національної свідомості українського народу</u> 1. Зміст понять «нація», «національна ідея», «національна свідомість», «самосвідомість», «націоналізм». 2. Роль національної свідомості на різних етапах суспільного розвитку.	[1.2] ст. 19-22; [1.3] ст. 181-196; [1.4] ст. 12-36; [2.4-2.12]
	2	семінар	2	<u>Дослідження національної свідомості українського народу</u> 1. Актуальність дослідження та вивчення проблеми національної свідомості та самосвідомості в консолідації української етнонації та становленні державності.	[1.2] ст. 19-22; [1.3] ст. 181-196; [1.4] ст. 12-36; [2.4-2.12]

1	2	3	4	5	6
				2. Основні концепції національної свідомості та самосвідомості.	
		індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.2] ст. 19-22; [1.3] ст. 181-196; [1.4] ст. 12-36; [2.4-2.12]
		самостійна робота	2	1. Стан дослідження національної свідомості та самосвідомості у вітчизняній та зарубіжній національній та історіософії. 2. Проблема витоків української держави та державних утворень на території України в сучасній науці. 3. Державне самоутвердження України та формування національної ідеї.	[1.2] ст. 19-22; [1.3] ст. 181-196; [1.4] ст. 12-36; [2.4-2.12]
			10	Міжетнічна взаємодія та конфлікти в ній	
	1	лекція		<u>Міжетнічні відносини та етноконфлікти</u> 1. Соціально-психологічний аналіз міжетнічних відносин. 2. Внутрішні конфлікти українців. 2. Психологічна сутність етноконфліктів та умови їх виникнення.	[1.1]; [2.8]; [2.10]; [2.12]
	2	семінар		<u>Конфлікти в психології українського народу</u> 1. Психологічна сутність, умови та причини виникнення конфліктів. 2. Форми, види, стадії конфліктів. 3. Стратегії поведінки та шляхи подолання етнічних конфліктів.	[1.1]; [2.8]; [2.10]; [2.12]
	3	практичне		<u>Діагностика міжетнічних та інших конфліктів українців</u> 1. Методики вивчення внутрішніх конфліктів української нації. 2. Методики дослідження етнічних взаємин українців з іншими етносами.	[1.1]; [1.3]; [1.4]; [2.12]
		індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [2.12]
		самостійна робота	2	1. Психологія етноцентризму. 2. Сучасні погляди на вирішення конфліктів українців.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [2.12]
			8	Місце та значення релігії та церкви в психології українського народу	
7	1	лекція	2	<u>Релігія та церква як атрибут етносу</u> 1. Світові релігії та їх види. 2. Церква та її види в Україні. 3. Роль церкви та релігії у психології українців.	[1.3] ст. 99-104; [1.4] ст. 54-70; [2.12]

1	2	3	4	5	6
	2	семінар	2	<u>Місце релігії та церкви в професійній діяльності людини.</u> 1. Місце та значення церкви в професійній діяльності людини. 2. Роль психолога в гуманізації міжрелігійних непорозумінь у суспільстві.	[1.2] ст. 99-104; [1.3] ст. 54-70; [2.12]
		індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.2] ст. 99-104; [1.3] ст. 54-70; [2.12]
		самостійна робота	2	1. Релігія як один з факторів формування та розвитку етносу. 2. Особливості релігій та їх вплив на особистість.	[1.2] ст. 99-104; [1.2] ст. 54-70; [2.12]
			10	Місце родини та сім'ї в житті українців	
	1	лекція	2	<u>Сім'я як важлива ланка суспільства та соціальної регуляції.</u> 1. Сім'я та її місце в психології українського народу. 2. Традиційні образи-символи у психічній діяльності людини.	[1.2-1.3] [2.1. – 2.12]
	2	семінар	2	<u>Види сімей та причини сімейних конфліктів</u> 1. Види сімей та розподіл обов'язків в ній. 2. Основні причини сімейних конфліктів.	[1.2-1.3] [2.1. - 2.12]
		індивідуальне завдання (конспект)	2	<u>Психологічне здоров'я сім'ї</u> 1. Поняття про психічне здоров'я сім'ї, сучасні дослідження. 2. Вивчення психологічного здоров'я сім'ї.	[1.2-1.3] [2.1. - 2.12]
		самостійна робота	4	1. Людський розвиток. Символи віри у традиційній та сучасній культурі України, їх ціннісно-психологічний статус. 2. Сім'я і формування українського національного характеру. 3. Сучасні підходи до створення сім'ї.	[1.2-1.10] [2.1. - 2.12]
			10	Психологічні особливості традицій українського народу та їх прояви в українській культурі	
9	1	лекція	2	<u>Культура та національна культура в психології українського народу</u> 1. Культура її види та елементи. 2. Національна культура та її особливості. 3. Традиції та обряди українців.	[1.2] ст. 63-79; [1.3] ст. 20-46; [1.4] ст. 9-13; [1.12] ст. 119-125; [2.1. - 2.11]

1	2	3	4	5	6
	2	семінар	2	<u>Звичаєва культура – об'єкт і втілення національної психології</u> 1. Поняття про звичасвість у психологічній літературі. Уявлення про звичаї як поведінкові стереотипи, їх роль у розвитку суспільства. 2. Етнічні традиції у діловому спілкуванні.	[1.2] ст. 63-79; [1.2] ст. 20-46; [2.1. - 2.12]
		самостійна робота	4	1. Психологічні особливості українських традицій у дослідженнях науковців. 2. Зміст сучасних традицій українського народу.	[1.2] ст. 63-79; [1.3] ст. 20-46; [2.1. - 2.12]
		індивідуальне завдання (конспект)	2	Традиції українського народу та їх психологічні ознаки 1. Походження та розвиток. 2. Науковці щодо змісту та закріплення традицій українців.	[1.2] ст. 63-79; [1.3] ст. 20-46; [2.1. - 2.12]
Диференційований залік			4		
Разом за семестр			90		
Усього			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

1.1. Губко О. Психологія українського народу: наук. дослідж. в 4 кн. Кн. 1. Психологічний склад праукраїнської народності. Київ: Діло, 2010. 502 с.

1.2. Гнатенко П. І Український національний характер. Київ: Док-К, 1997. 114 с.

1.3. Грушевський М. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу. Київ: Либідь, 2006. 256 с.

1.4. Стражний О. Український менталітет: ілюзії, міфи, реальність. Київ: Книга. 2008. 366 с.

2. Додаткова література

2.1. Блинова О. Етнічна стереотипізація в міжособистісному сприйманні студентської молоді. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. К., 2007. Т. 9, Ч. 4. С. 49–55.

2.2. Кривонос І. Методика реконструювання українського національного характеру за творами художньої літератури. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. №7. С. 62–68.

- 2.3. Костомаров М. Дві руські народності. *Історія філософії України*. Хрестоматія: Навчальний посібник (Упорядники М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. Київ: Либідь, 1993. С. 341–348.
- 2.4. Кульчицький О. Риси характерології українського народу. *Енциклопедія українознавства*. Загальна частина. К., 1993. Т. 1.
- 2.5. Львовичкіна А. Етнопсихологія: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2002. 128 с.
- 2.6. Мірчук І. Етнопсихологія і культура українського народу. *Народна творчість та етнографія*. 2001. № 1–2. С. 37–46.
- 2.7. Онацький Е. Особливості етнопсихології українців. *Народна творчість та етнографія*. 2001. № 3. С.43–53.
- 2.8. Павленко В., Таглін С. Етнопсихологія. Київ, 1999. 274 с.
- 2.9. Савчук Б. Українська етнологія. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. 560 с.
- 2.10. Шлемкевич М. Загублена українська людина. К., 1992. 168 с.
- 2.11. Юрій М. Етногенез та менталітет українського народу. К., 1997.
- 2.12. Янів В. Релігійність українця з етнопсихологічного погляду. *Народна творчість та етнографія*. 1999. № 5–6. С. 39–54.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище навчання – 10.241.24.9.
2. <http://psychological.ucoz.ua/publ/35>
3. http://www.bronnikov.kiev.ua/book_3_0.php
4. <http://uchebnik.biz/book/320-yetnopsixologiya.html>
5. <http://psychlib.com.ua/category/etnopsihologiya.htm>
6. http://mobile.pidruchniki.ws/16760626/psihologiya/etnopsihologiya_-_savitska_ov
7. http://faculty.Washington.edu/agg/iat_materials.Htm
8. <http://implicit.harvard.edu/implicit/>
9. <http://www.hro.org/fctions/nazi/toler7.htm>
10. <http://www.salto-youth.Net>
11. <http://www.tolerance.hrworld.ru/coalition.html>
12. <http://www.youth-against-racism.net>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А.

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний